

2024-02-16

Nämndplan med budget 2024 och plan för 2025–2026

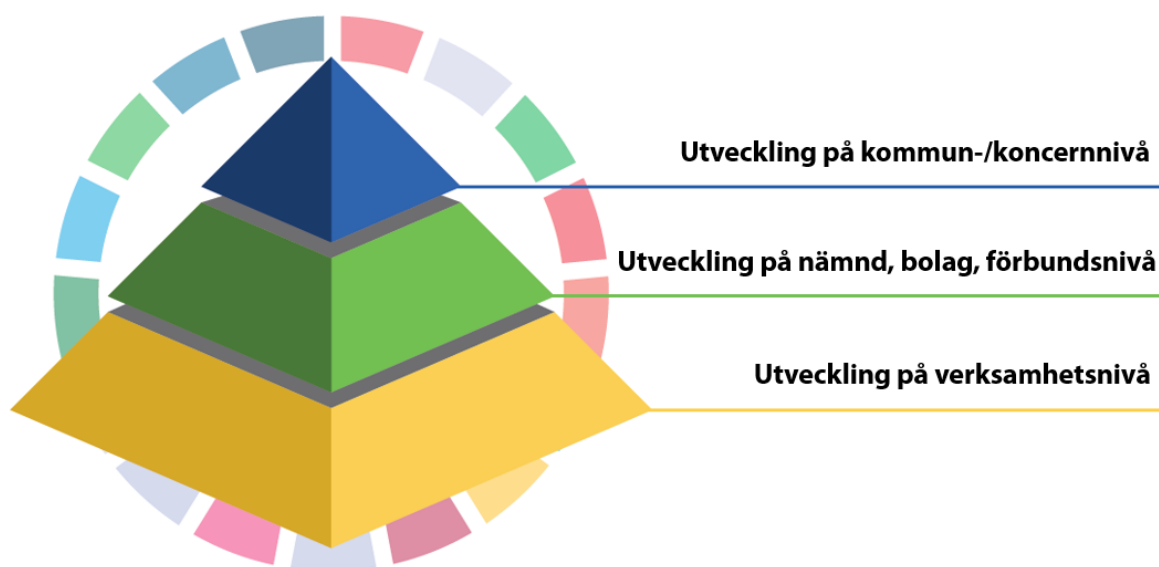
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Innehållsförteckning

Enköpings kommuns styrmodell	3
Koncerngemensam vision, målbild och mål	4
Enköpings vision: Hela hållbara Enköping - för alla.....	4
Kommunfullmäktiges målbild och övergripande mål	4
Innebörden av kommunfullmäktiges målbild och övergripande mål för nämnden.....	6
Särskilda satsningar och uppdrag från kommunfullmäktige	7
Nämndens grunduppdrag och utvecklingsmål.....	8
Nämndens grunduppdrag.....	9
Nämndens utvecklingsmål för grunduppdraget	9
Nämndens nyckeltal för grunduppdraget	12
Nämndens volymer	12
Nämndens budget.....	13
Driftsbudget 2024 och plan 2025–2026.....	13
Investeringsbudget 2024 och plan 2025–2026.....	14
Nämndens hållbarhetsarbete.....	14

Enköpings kommuns styrmodell

All styrning i Enköpings kommun tar sin utgångspunkt i kommunens vision. Visionen är gemensam för hela kommunkoncernen och ska fungera som en ledstjärna för kommunens utveckling i helhet. Det är kommunfullmäktige som beslutar om kommunens vision.

Vart fjärde år beslutar kommunfullmäktige om en långsiktig plan för kommunkoncernen. Den långsiktiga planen utgör den politiska viljan och anger färdriktningen för kommunkoncernen de kommande fyra åren. Kommunfullmäktige beslutar även om andra styrdokument som avser hela kommunen/koncernen.

Varje nämnd, bolag och förbund ansvarar för att bedriva en effektiv verksamhet med god kvalitet med utgångspunkt i grunduppdraget, de ekonomiska förutsättningarna samt kommunfullmäktiges politiska målbild och mål, uppdrag/satsningar och övriga beslut.

Förutom de politiska nivåerna i vår styrning har även förvaltningar, avdelningar och enheter ett ansvar för sitt eget grunduppdrag. Med god kvalitet som utgångspunkt och inom sina ekonomiska förutsättningar har de mandat att utveckla den egna verksamheten genom att definiera utvecklingsmål för verksamheten och genomföra aktiviteter för att nå målen.

Systematisk planering, uppföljning och analys är en central och viktig del i styrmodellen. Varje nämnd och bolag ansvarar för att regelbundet och systematiskt följa upp den egna verksamheten utifrån mål och resultat, kvalitet, ekonomi och personal.

Kommunkoncernens gemensamma uppföljning sker vid minst fyra tillfällen per år. Det gäller perioderna januari-mars/april, januari-

augusti, januari-oktober och för helåret.

Koncerngemensam vision, målbild och mål

Enköpings kommun beslutade 2013 om en vision som sträcker sig fram till 2030. Dess tre skikt består av en inramande mening, ett övergripande avstamp och tre inriktningar.

Kommunfullmäktiges övergripande målbild och mål för perioden 2024–2027 är att tillsammans skapa en tryggare kommun som vi är stolta över att bo och verka i. För att alla ska bidra till ökad trygghet i Enköping fokuserar vi på tre övergripande koncernmål, våra tre S.

Enköpings vision: Hela hållbara Enköping - för alla

”Enköping är inspirerande med en livsmiljö där alla kan utveckla sitt allra bästa jag”.

Visionens tre inriktningar är:

- Självklar livskvalitet
- Attraktivast i regionen
- En hållbar omvärldsaktör

Kommunfullmäktiges målbild och övergripande mål

Tillsammans skapar vi trygghet

Trygga människor visar tillit, stöttar varandra och bidrar till en hållbar framtid tillsammans.

Trygg är den som kan lita på att få stöd och hjälp i livets olika skeden, slipper vara rädd för olyckor och brott och lever i ett väl fungerande samhälle.

Trygghet skapas när vi lever ett självständigt liv och är vårt allra bästa jag, samtidigt som vi känner samhörighet och stolthet i en jämlik och inkluderande omgivning.

Samhörighet

Samhörighet bidrar till social sammanhållning och tillit. Tryggheten ökar när vi samverkar och är delaktiga i skapandet av vår gemensamma livsmiljö. Känslan av att ingå i ett sammanhang ger ett större ansvarstagande.

Samverkan och delaktighet behövs överallt - mellan individer, inom civilsamhället och i förhållandet till kommunorganisationen. Kommunen har ett särskilt ansvar att skapa förutsättningar för samverkan, såväl inom som utanför organisationen. Vi uppnår bättre och mer kostnadseffektiva resultat när vi lösningsorienterat och innovativt tar tillvara varandras kompetenser.

Öppenhet, transparens och god kommunikation gör det demokratiska inflytandet över beslut som påverkar oss själva och vår omgivning möjligt. Samverkan med och mellan medborgare är en förutsättning för arbetet med Agenda 2030 och stärker förtroendet för hela vårt demokratiska samhälle.

Självständighet

Ett självständigt och aktivt liv ökar livskvaliteten. Den som fått en god utbildning och lever ett berikande liv kan lättare påverka sin livssituation och finna trygghet i livet. Kommunen ska ge medborgarna förutsättningar att göra egna livsval och uppmuntra till eget ansvarstagande.

Barn och ungas utveckling och välmående prioriteras, då grunden för ett självständigt och aktivt liv läggs i unga år. Utöver kommunens egna ansvarsområden kan det ske genom att stötta, samverka och ge förutsättningar för civilsamhällets viktiga arbete för barn och unga.

Utvecklad välfärdsteknik inkluderar fler att leva ett självständigt liv och gör mer social samvaro möjligt. Kommunen ska verka förebyggande och uppmuntra till ett aktivt liv för alla, för att minska behovet av stöd och omsorg.

Stolthet

Stolta medarbetare och medborgare är goda ambassadörer som stärker känslan av glädje, självförtroende och samhörighet. Det är lättare att känna tillförsikt och trygghet om man är delaktig i något man är stolt över.

Stolthet byggs från grunden i allt vi gör, baserat på relevant och trovärdig kommunikation där det är nära mellan medborgare och beslutsfattare.

Gemenskap, delaktighet och identitet är viktiga byggstenar när vi framhåller allt som är unikt och bra i företagervänliga Enköping. Varje gång vi som kommun motsvarar och överträffar medborgarnas förväntningar ökar stoltheten över att bo, verka och vara en del av Enköpings kommun. Gemensamma upplevelser och arrangemang stärker vår sammanhållning.

Innebörden av kommunfullmäktiges målbild och övergripande mål för nämnden

Tillsammans skapar vi trygghet

Trygghet och studiero är avgörande för att barn och elever i Enköpings förskolor och skolor ska lyckas med att nå målen för utbildningen. Enligt skollagen har alla elever rätt till en trygg och stödjande skolmiljö. Här har förskolan en viktig roll att inte bara erbjuda barnen en trygg omsorg utan också bidra till att grundlägga barnens trygghet och självkänsla. Vuxenutbildningen och arbetsmarknadsenheten skapar trygghet genom möjlighet till vidare studier eller egen försörjning genom anställning. Inte minst SFI ger möjlighet för nyanlända att lära sig svenska vilket i förlängningen kan leda till arbete och tryggheten med en anställning och egen försörjning.

Samhörighet

Genom att elever får gymnasiebehörighet och lyckas ta examen ökar känslan av inkludering och samhörighet. Att vuxna ges en andra chans genom studier på komvux och får hjälp till att etablera sig på arbetsmarknaden ger också förutsättningar för att stärka samhörigheten och minska segregationen.

Ett centralt uppdrag för den kommunala utbildningsverksamheten är att förmedla och förankra respekt för de mänskliga

rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Elever ska till exempel ges inflytande över den egna utbildningen men också förberedas för de rättigheter och skyldigheter som präglar ett demokratiskt samhälle.

För att lyckas i sitt uppdrag behöver nämnden också samverka med andra. Till exempel behöver skolan samarbeta med vårdnadshavare, socialtjänst, polisen, regionen och vården. För yrkeshögskolan är samverkan med privata och offentliga arbetsgivare en förutsättning för att kunna tillhandahålla utbildningar som leder till arbete.

Självständighet

En god utbildning är avgörande för individers självständighet. Inte minst är gymnasieexamen är en av de viktigaste faktorerna för individers etablering på arbetsmarknaden och i samhället i stort. Vuxenutbildningen ger vuxna en möjlighet till en andra chans till gymnasiebehörighet eller gymnasieexamen och Yrkeshögskolan skapar förutsättningar för individer att byta karriär eller välja en karriär med stora möjligheter till arbete. Förskolan och skolan är samhällets kanske allra viktigaste hälsofrämjande insats. Det handlar om lärandet i sig och om att utveckla goda relationer med andra barn och elever, lärare och andra vuxna, samt ge barn förutsättningar att utveckla självständighet och tillit till sin egen förmåga.

Nämnden bidrar också till självständighet genom att arbeta med individers etablering på arbetsmarknaden genom de kommunala arbetsmarknadsinsatserna och genom att nyanlända ges möjlighet att lära sig det svenska språket och om det svenska samhället.

Stolthet

Kvalitet i den verksamhet vi bedriver är absolut viktigast för att få stolta kommunmedborgare och medarbetare. Ofta behöver vi också kommunicera bättre för att förmedla hur bra verksamhet vi faktiskt har. Stolta medarbetare förutsätter också att kommunen är en attraktiv arbetsgivare där medarbetare väljer att stanna kvar. Nämnden ska verka för att bibehålla den redan höga lärarbehörigheten och de stabila rektors- och ledningsgrupperna. En viktig del i detta är att fortsätta arbetet med partnerskolor för att attrahera nyexaminerade samt erbjuda medarbetare både kompetensutveckling och karriärvägar, exempelvis genom de centralt erbjudna fortbildningsinsatserna och deltagande i det vetenskapliga teamet. Att fortsätta vara modig och prova nytt är också ett sätt att bygga stolthet. Till exempel att våga prova nya organisationsformer, så som grundskolestöd. Byggandet och underhållet av ändamålsenliga lokaler är också en viktig del i att bygga stolthet, där nya gymnasieskolan kommer bli ett gott exempel. En attraktiv arbetsplats förutsätter också ett gott samarbete och tillit mellan politik och tjänstepersoner så att alla inblandade känner en trygghet med varandras roller.

Särskilda satsningar och uppdrag från kommunfullmäktige

Särskilda satsningar i KF:s årsplan	För nämnden innebär det
Satsning barn och unga	I nämndens budget har 30 miljonerna extra tillförts 2023. För nämnden kommer det innebära att en uppräknig av skolpeng är möjlig till en högre nivå än om uppräknigen endast avser löner, städ, måltider etc.
Fortsatt verksamhetsutveckling	Bibehålla den utveckling som vi redan har påbörjat.
Hållbarhet prioriteras	Nämnden kommer att arbeta med sina åtaganden i koldioxidbudgeten. Det handlar bland annat om att minska utsläppen från interna och externa transporter.

Uppdrag i KF:s årsplan	För nämnden innebär det
Effektiviseringskrav på nämnderna	Budgeten är lagd utifrån effektiviseringskrav, men nämnden ser att större åtgärder behövs för budget i balans 2025. Det kan till exempel innebära att verksamheter kan komma att behöva läggas ner.

Nämndens grunduppdrag och utvecklingsmål

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden är huvudman för de kommunala förskolorna, grundskolorna och gymnasieskolan och vuxenutbildningen i Enköpings kommun. I uppdraget som huvudman ansvarar nämnden ytterst för att barns och elevers inhämtande och utveckling av både kunskaper och värden främjas och att de får en god grund för fortsatt yrkesverksamhet och fortsatta studier. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så de utvecklas så långt som möjligt samtidigt som det ska finnas en strävan att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Nämnden behöver också säkerställa att det finns ett systematiskt kvalitetsarbete och att utbildningen vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Utöver huvudmannansvaret följer också ett antal uppgifter av att nämnden är hemkommun och för Enköpings kommuns barn och elever. Det innebär bland annat att nämnden ansvarar för att finansiera fristående skolor och förskolor, att samtliga barn och elever får en skolplats och att de barn och elever som har rätt till det får skolskjuts.

Vidare ansvarar nämnden också för kommunens yrkeshögskola som anordnare av YH-utbildningar. Utbildningarna beviljas av myndigheten för yrkeshögskola och tas fram och genomförs i nära samarbete med näringslivet.

Nämnden är kommunens arbetslöshetsnämnd och ansvarar för kommunens arbetsmarknadsåtgärder för de individer som inte faller

inom arbetsförmedlingens åtgärd. Arbetet sker i samverkan med kommunala, regionala och statliga aktörer.

Avslutningsvis ansvarar nämnden för det kommunala flyktingmottagandet.

Nämndens grunduppdrag

Nämndens grunduppdrag

 Utveckla/målsätta

De mål nämnden har valt att fokusera på presenteras nedan. Det är markerat med utveckla/målsätta för att visa att det är de här målen nämnden ska arbeta med framöver.

I de fall det finns nyckeltal till dessa redovisas de längre ned.

De strategier som står är en beskrivning av hur vi har tänkt att uppnå en förändring till det bättre.

Nämndens utvecklingsmål för grunduppdraget

Utvecklingsmål	Strategi för att nå målet	Kopplas till
Ökad framtidstro hos barn och ungdomar		KF:s målbild och mål
Nämnden ser att det finns en oroande trend i samhället vad gäller en minskad framtidstro hos barn och unga. Trenden är synlig både på nationell, regional och lokal nivå och kan kopplas ihop med ett ansträngt samhällsläge vad gäller exempelvis ekonomi, klimat och pandemi. Förskola och skola har en viktig roll i att stärka framtidstron för barn och elever, båda vad gäller tron på sin egen förmåga	Framtidstro låter sig inte lätt mätas utan här behöver olika tillvägagångssätt och metoder utforskas. I dagsläget finns inga nyckeltal som utan detta är något som kommer tas fram under året som en del av arbetet att ta fram ett nuläge.	

Utvecklingsmål	Strategi för att nå målet	Kopplas till
<p>och möjligheten att påverka sin omvärld i en bättre riktning. Att lyckas i skolan bidrar till att barn och unga mår bättre och får en god grund för att ta sig an olika delar av livet. För att kunna följa och systematiskt arbeta med framtidstron hos Enköpings barn och unga behöver nämnden få en bild av nuläget under 2024.</p>		
<p>Öka andelen elever som når behörighet till gymnasieskolan</p> <p>Gymnasiebehörighet är avgörande för framtiden eftersom det öppnar dörrar till utbildning, arbetsmöjligheter, personlig utveckling och en inkludering i samhället. Att säkerställa att fler elever får möjlighet att uppnå gymnasiebehörighet är därför en viktig både för individernas och samhällets framtid. Detta arbete börjar redan i förskolan som ska bidra till kontinuitet och progression i barnens utveckling och lärande samt förbereda för fortsatt utbildning. Tidigare har nämnden fokuserat på att samtliga elever ska nå behörighet. Det kommer nämnden att göra även framöver men målet kommer att vidgas till att också bättre förstå orsaken till att en grupp elever inte når behörighet.</p>	<p>Ett projekt kommer att initieras för att kunna följa dessa individer. Förhoppningen är att genom att lära oss mer om varför dessa inte nått gymnasiebehörighet kan vi få nycklar till att nå fler framöver. Projektet kommer att följas upp efter ett år för att se om det finns åtgärder som redan är identifierade och möjliga att implementera. För att utvärdera arbetet med målet kommer nämnden följa andelen som når gymnasiebehörighet samt den andel som inte når gymnasiebehörighet men som varken är nyanländ eller sent ankommen till Enköpings kommunala grundskolor via bland annat djupintervjuer.</p>	<p>KF:s målbild och mål</p>
<p>Öka andelen elever som fullföljer sin utbildning i gymnasieskolan</p> <p>En gymnasieexamen en av de viktigaste faktorerna för individers etablering på arbetsmarknaden och i samhället i stort. Unga som lämnar gymnasieskolan utan examen har sämre möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden och med det följer en förhöjd risk för utanförskap i form av till exempel lägre inkomst och sämre hälsa. Det finns även stora vinster för samhället med att arbeta för fullföljda gymnasiestudier. En individ som inte kommer in på arbetsmarknaden beräknas kosta samhället 14–15 miljoner kronor under sin livstid, i form av exempelvis förlorade skatteintäkter. Frågan är också viktig ur ett</p>	<p>En viktig aktivitet för att nå målet är att arbeta med att minska antalet avhopp i årskurs tre. För att utvärdera målet kommer nämnden följa andelen avhopp, andelen i som tar examen efter tre års gymnasiestudier samt andelen som tar examen efter fyra års gymnasiestudier.</p> <p>Detta kommer att göras genom att utveckla samarbetet mellan KAA och grundskolan. Målet kommer att utvärderas genom att följa antalet ungdomar i KAA samt andelen ungdomar 16–20 år som befinner sig i KAA.</p>	<p>KF:s målbild och mål</p>

Utvecklingsmål	Strategi för att nå målet	Kopplas till
<p>kompetensförsörjningsperspektiv eftersom stora delar av arbetslivet är i behov av välutbildad arbetskraft.</p> <p>Även om en gymnasieexamen är väldigt viktigt ser vi idag att en fullföljd utbildning inte alltid innebär en examen, till exempel på grund av att studiegången behövs anpassas på olika sätt. Detta kan fortfarande betyda att individerna är anställningsbara. Därför väljer nämnden målet att öka andelen elever som fullföljer sin utbildning.</p> <p>Att utveckla arbetet med KAA (kommunala aktivitetsansvaret) är en viktig del i arbetet med målet att öka andelen elever som fullföljer sin utbildning. Genom KAA är kommunerna skyldiga att uppmärksamma och erbjuda insatser till ungdomar mellan 16- 20 år som inte studerar i gymnasieskolan eller genomför någon motsvarande utbildning. Arbetet med KAA har utvecklats på senare tid men det finns ett fortsatt behov att utveckla arbetet, främst de förebyggande insatserna.</p>		
<p>Öka andelen språkträningsinsatser till utrikesfödda</p> <p>Språket är många gånger en förutsättning för att få ett arbete eller för att kunna tillgodogöra sig information på svenska för att motverka utanförskap. Språket har också stor inverkan på integration och social delaktighet, vilket är grunden för ökad självständighet och för gemenskap vårt samhälle.</p> <p>Inom området ser vi att de som står längst från arbetsmarknaden, och därigenom riskerar ett långvarigt utanförskap, saknar grundläggande kunskaper svenska. I riskzonen ser nämnden att utrikesfödda kvinnor är i en speciellt utsatt situation och att fokus behöver ligga på deras deltagande i språkträningsinsatser för att skapa bättre förutsättningar framåt.</p>	<p>Erbjuda fler utrikesfödda språkfrämjande insatser till exempel, SFI undervisning på Öppna Förskolan för föräldralediga eller arbetssökande kvinnor. SFI undervisningen på Öppna Förskolan har startat i januari 2024.</p>	<p>KF:s målbild och mål</p>

Nämndens nyckeltal för grunduppdraget

Nyckeltal	2 022	2 023
Ökad framtidstro för barn och unga - Nyckeltal kommer att arbetas fram under 2024		
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	85%	86,9%
Andel elever som ej når behörighet utan att tillhöra gruppen nyanlända eller sent inflyttade		
Andelen avhopp i årskurs 3 på gymnasiet	-	-
Examensgrad efter 3 år		
Examensgrad efter 4 år		
Antalet ungdomar i KKA		
Personer i kommunens aktivitetsansvar, andel (%) av inv 16-20 år	15,4%	14,7%
Öka andelen språkträningsinsatser till utrikesfödda - antalet studenter som deltar i SFI-undervisningen på öppna förskolan.		

Nämndens volymer

Volymer	Bokslut	Prognos	Budget	Budget	Plan 2025	Plan 2026
	2022	2023 (Oktober)	2023	2024		
Fritidshem, elever	2 076	2 286	2 060	2 215	2 273	2 306
Förskola, barn	2 793	2 790	2 760	2 740	2 676	2 622
Förskoleklass, elever	614	653	661	646	665	665
Grundskola, elever	5 390	5 475	5 445	5 572	5 692	5 834
Anpassad grundskola, elever	89	85	87	85	83	85
Gymnasieskola, elever	1 728	1 745	1 777	1 738	1 774	1 808
Anpassad gymnasieskola, elever	40	45	42	42	43	44
Komvux som anpassad utbildning, verksamhetspoäng	11	6	10	10	10	10

Volym	Bokslut 2022	Prognos 2023 (Oktober)	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
SFI, elever	369	298	305	320	320	320
LSS, korttidstillsyn barn över 12 år, elever		23	23	24	24	24
Grundläggande vuxenutbildning, verksamhetspoäng	76 670	69 000	80 000	71 000	71 000	71 000
Gymnasial vuxenutbildning, verksamhetspoäng	279 283	330 000	360 000	330 000	330 000	330 000

Volymerna är beräknade utifrån den senaste befolkningsprognosen och utifrån ett visst antagande om efterfrågan inom förskola, fritidshem och gymnasieskola.

Nämndens budget

Driftsbudget 2024 och plan 2025–2026

Verksamhet (Mnkr)	Bokslut 2022	Prognos 2023 (Oktober)	Budget 2023	Förändring budget 23/24	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
UAN	1 293,1	1 387,2	1 362,2	74,8	1 437,0	1 476,3	1 520,0
Totalt	1 293,1	1 387,2	1 362,2	74,8	1 437,0	1 476,3	1 520,0

Vi har valt att inte dela upp plan 2025 och 2026 per verksamhet då det ligger en stor effektiviseringspost som det i dagsläget inte finns någon inriktning hur den ska fördelas. För Plan 2025 ligger en effektivisering på 14,9 mnkr och för Plan 2026 ligger en effektivisering på 14,6 mnkr.

Den extra tilldelningen som nämnden fick under 2023 är inte fördelad per verksamhet i RFM såsom den beslutades i nämnd, varför fördelningen per verksamhet för plan 2025 och 2026 inte stämmer.

Ramhöjande driftskostnader utifrån investeringar ökar budgetramen för 2025 med 15,4 mnkr och för 2026 med 16,2 mnkr.

Investeringsbudget 2024 och plan 2025–2026

Investeringar (Mnkr)	Bokslut 2022	Prognos 2023 (Oktober)	Budget 2023	Förändring budget 23/24	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Inventarier, möbler m.m.	7,5	5,0	5,0	25,0	30,0	8,0	26,0
Totalt	7,5	5,0	5,0	25,0	30,0	8,0	26,0

Nämndens hållbarhetsarbete

Nämnden bidrar på olika sätt till kommunens prioriterade Agenda 2030-mål.

Genom att erbjuda en likvärdig utbildning av god kvalitet bidrar nämnden i sitt grunduppdrag till mål 4: God utbildning för alla

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden har en väl utbyggd elevhälsa vilket ligger som en bra grund för arbetet med mål 3: God hälsa och välbefinnande. Förskolan och skolan är också samhällets kanske allra viktigaste hälsofrämjande insats. De utemiljöer som byggs ska inspirera till rörelse och det väl etablerade kommungemensamma arbetet med utomhuspedagogik bidrar också till att sprida god hälsa och medvetenhet om hållbarhet

Nämnden bidrar till mål 11: Hållbara städer och samhällen främst genom att de skollokaler som byggs inte bara är ändamålsenliga vad gäller pedagogik utan också att de är så hållbara som möjligt enligt miljöbyggnadcertifiering silver samt att de ska kunna användas till andra verksamheter så som föreningar och lägerstaden.

Vad gäller mål 13: Bekämpa klimatförändringar är nämndens kanske främsta bidrag att undervisa barn och elever om klimatet och hur klimatförändringar kan hanteras och motverkas.